

**АНАЛИЗА ЕФЕКТА
НАЦРТАЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ВРАЋАЊУ ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ И ОБЕШТЕЋЕЊУ**

Одређивање проблема које нацрт закона треба да реши

Закон о враћању одузете имовине и обештећењу („Сл.гласник РС”, бр. 72/11 и 108/13, у даљем тексту: ЗВИО) ступио је на снагу 6. октобра 2011. године. Овим законом уређују се услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за одузету имовину, која је на територији Републике Србије применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији као и других прописа, на основу акта о подржављењу, после 9. марта 1945. године одузета од физичких и одређених правних лица и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину.

Овај закон на снази је нешто дуже од три године и током његове примене у пракси уочени су бројни недостаци.

Законом о изменама и допунама ЗВИО (у даљем тексту: Закон) потребно је отклонити недоумице у примени овог закона из праксе, даље унапредити законска решења са становишта поштовања начела приоритета враћања у натуралном облику, као и поштовања резолуције Европског парламента.

Такође у одређеним одредбама треба решити и проблем непрецизности одредаба имајући у виду да одредбе закона морају би у довољној мери прецизне, јасне и предвидљиве да субјекти на које се одредбе односе могу своје понашање да ускладе са законом.

Циљ који се постиже

Изменама и допунама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу треба обезбедити решавање предмета у поступку враћања имовине на економичан и ефикасан начин.

Овим Законом би се омогућило одлагање финансијских обавеза државе у погледу обештећења са 2015, 2016. и 2017. године на 2018, 2019 и 2020. годину, омогућило би се укидање аконтације обештећења и утицало на отклањање препрека за враћање имовине у натуралном облику, у складу са прокламованим начелом приоритета враћања имовине у натуралном облику.

Надаље, овај Закон треба да обезбеди поштовање Резолуције Европског парламента о Србији од априла 2013. године (European Parliament resolution of 18 April 2013 on the 2012 Progress Report on Serbia (2012/2868(RSP)), којом се између осталог подржава реституција имовине у природи где год је то могуће. У извештају Специјалног известиоца за Србију из јануара 2013. године, а на основу којег је усвојена и горе поменута Резолуција Европског парламента, предлаже се усвајање измена Закона о враћању одузете имовине и обештећењу како би се уклониле све процесне препреке и законска ограничења која се односе на враћање имовине у природи.

Овим изменама отклониће се техничке препреке које у постојећем ЗВИО онемогућавају или ограничавају остварење већ гарантованих права за враћање имовине у натури, чиме ће се избећи додатни трошкови које би Република Србија могла да има након одлука Европског суда за људска права у Стразбуру, у складу са већ заузетим ставовима у пракси овог Суда по односним питањима. Враћањем државне имовине у натури, држава и локалне самоуправе стичу, како је пракса до сада већ показала, нове, стабилне и реално наплативе нове изворе прихода који омогућавају прецизно планирање буџетских прихода (порез на имовину, порез на закуп), а осим тога, враћањем имовине (грађевинског и пољопривредног земљишта) ширем слоју грађана, посредно се подстиче развој предузетничког духа, одговорност за управљање властитом имовином и развој нових породичних средњих и малих предузећа.

Овакве измене биће поздрављене и од стране институција Европске уније, значајне испуњавање препорука Европског парламента и Европске комисије, чиме ће Република Србија показати одлучност да настави спровођење реформи са крајњим циљем добијања статуса пуноправном члана Европске уније.

Зашто је доношење закона најбоље решење

Остваривање постављених циљева није могуће без одговарајућег законског оквира за чију израду је потребно доношење имена и допуна ЗВИО. Према члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије, Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, остваривање и заштиту слобода и права грађана, уставност и законитост и поступак пред судовима и другим државним органима.

Имајући у виду буџетски дефицит и јавни дуг државе неопходно је одлагање финансијских обавеза државе у погледу обештећења. Ово одлагање може се извршити само изменама закона, обзиром да је ЗВИО превиђен почетак обрачуна камата од 1. јануара 2015. године и утврђивање коефицијента до 1. марта 2015. године.

Такође за постизање и осталих циљева Закона неопходна је измена ЗВИО.

Задржана је основна структура постојећег закона и норме које нису стварале проблеме у пракси остале су непромењене.

Законом се ради отклањања недоумица у примени ЗВИО врше термилошка и правнотехничка побољшања текста закона и прецизирају одредбе о утврђивању вредности непокретности и друге одредбе.

На кога ће утицати предложена решења

Решења у Закону утицаће на грађане, кориснике реституције као и друге учеснике у поступцима. Такође утицаће и на Агенцију за реституцију односно службена лица у Агенцији која воде поступке у погледу лакше примене закона захваљујући прецизнијим одредбама.

Које трошкове ће примена Закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима; да ли позитивне последице доношења Закона оправдавају трошкове његове примене; да ли закон подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Закон неће изазвати посебне трошкове грађанима и привреди, односно малим и средњим предузећима. Напротив, олакшавањем поступка и то пре свега у погледу враћања комасираног земљишта, омогућиће брже и ефикасније решавање захтева, без ангажовања вештака.

Повећањем могућности враћања непокретности у натуралном облику омогућило би веће ангажовање корисника реституције у привредним активностима, и позитивно утицало на пореску политику, пошто се враћањем непокретности у својину повећава број пореских обвезника.

Закон ће ослободити Републику Србију трошкова каснијег развргнућа сувласничке заједнице у случајевима када је део имовине враћен у сусвојину, у ком случају ће ови трошкови пасти на корисника реституције.

Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Радна група за израду радног текста Закона о изменама и допунама Закона о враћању одузете имовине и обештећења завршила је 4. децембра 2014. године свој рад на изради радног текста Закона и доставила га надлежним министарствима.